

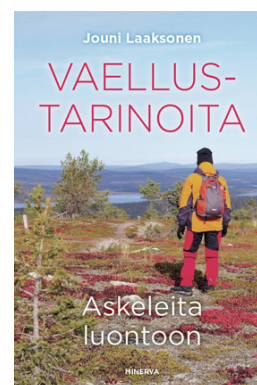
Jouni Laaksonen, Vaellustarinoita – Askeleita luontoon. Minerva 2021.

Lisätiedot www.iki.fi/jel

Tietämäni kirja-arvostelut vanhimmasta uusimpaan, ja tiedoston lopussa myös hieman saamaani lukijapalautetta.

Uusin päivitys 23.9.2021

Kirja-arvosteluja:

9.6.2021 Kainuun Sanomat ja 11.6.2021 Sotkamo-lehti, Marjatta Kurvinen:

Olipa kyse melkein kenestä tahansa muusta kuin Jouni Laaksonesta, liki 400-sivuisen, itse tehtyihin vaelluksiin ja retkiin pohjautuvan kirjan kirjoittaminen tyhjentäisi tarinavaraston. Laaksonen sen sijaan joutui tekemään valintaa kirjoittaessaan uutuuskirjaansa *Vaellustarinoita*, jonka on kustantanut Minerva. Laaksonen on nimittäin tehnyt yli sata Lapin-vaellusta ja nelinumeroisen määrän retkiä. Laaksonen tunnetaan retkeilyoppaiden tekijänä, mutta nyt on käsissä vapaamuotoisempi kirja, ei tiukka tietokirja tai opas. Teos sopii niin nojatuoliretkelijälle kuin virikkeeksi retkiä suunnittelevalle.

Valinnanvaraa retkeilijälle on paljon, todistaa Laaksonen kirjassaan. Vaikka olisi bongannut kaikki 40 Suomen kansallispuistoa ja käynyt jokaisella Metsähallituksen Luontopalvelujen retkeilyreitillä, on vielä lisäksi tuhansia eri tahojen ylläpitämiä reittikilometrejä ja muita retkikohteita. Suomessa on päiväretkikohteita niin paljon, ettei kukaan niitä kaikkia ehdi elämänsä aikana koluta. Kirjassa Laaksonen antaa vinkkejä, mistä retkikohteita löytyy.

Kirjassa liikutaan pääosin Suomessa ja monesti tunnetuimpien retkikohteiden ulkopuolella, mutta mukana on kertomuksia myös Arkangelista, Saarenmaalta, Teneriffalta, Madeiralta, Grönlannista ja Pohjois-Norjasta. Vuodenkieron mukaan etenevät tarinat kertovat patikka- ja melontaretkistä, pyöräilymatkoista ja hiihtovaelluksista, niin monen päivän taipaleista kuin lyhyistä päiväretkistäkin.

Kirja avaa myös kirjailijan ajatusmaailmaa eikä pelkästään kertaa retkikokemuksia. Laaksonen esimerkiksi kirjoittaa, että välttämättömien menojen jälkeen suunnilleen arvokkainta, mitä rahalla voi ostaa, on vapaa-aika. Vaikka hän on tehnyt myös varustetestejä, hänen mielestään retkeily ei ole erityisen varustekeskeinen harrastus.

Laaksonen on perimmältään vaeltaja. Täyttäessään hiljan 50 vuotta hän teki viiden viikon mittaisen vaelluksen Lapissa. Pitkällä vaelluksella hän kertoo pääsevänsä parhaimmillaan flow-tilaan, jossa ajatukset lentävät erityisen luovasti. Jokainen retki kuitenkin hänen mukaansa virkistää mieltä.

PS. Kuhmo tunnettiin aiemmin eräkirjailijoiden tyyssijana. Nyt Kuhmossa on merkittävä luontokirjailijoiden keskittymä. Tänä vuonna uutuuskirjan ovat Laaksonen lisäksi julkaisseet jo luontokuvaaja ja -kirjailija Antti Leinonen sekä kirjailija Aura Koivisto.

Helsingin Sanomat 2.7.2021, Mikko-Pekka Heikkinen:

<https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000008079775.html>, 2.7.2021

Näitä kirjoja kannattaa lukea tänä kesänä – HS:n kulttuuritoimitus listasi 28 kiinnostavaa kirjaa

”Jouni Laaksonen on Suomen johtava retkeilyoppaiden takoja. Hänen kirjoissaan on insinöörimäisen tarkat tiedot autiotuvista ja reiteistä. *Vaellustarinoissa* hän kirjoittaa vaihteeksi sattumuksista polkujen ja vuosien varrelta, muun muassa Suomessa, Arkangelissa, Grönlannissa ja Madeiralla.”

Retki-lehti 7/2021:

Rauhan jäljillä

Jouni Laaksosen nimi on tuttu monille. Hän on kirjoittanut parikymmentä kirjaa ja lukuisia lehtijuttuja vaelluksesta. Laaksosen tuorein kirja, *Vaellustarinoita*, on henkilökohtainen ja tunnelmallinen teos, jossa esitellään Suomen luontoa ja patikoidaan Lapin lisäksi muualla Suomessa, Norjassa ja Teneriffalla.

Vaelluksia tehdään yksin, kaksin, lasten kanssa ja isommallakni porukalla, jokaisena vuodenaikana.

Kirjan alussa Laaksonen kirjoittaa poltteesta, joka saa vaeltajan jatkamaan rauhatonta etenemistään, vaikka pysähtyminen antaisi enemmän. Uskon, että etenkin yksinvaeltajat voivat hyvin samaistua tekstiin. Miksi pysähtyminen on joskus niin vaikeaa? No, lopulta Laaksonen löytää rauhan vaellusreittien varrelta. Toivottavasti me muutkin.

Erä-lehti 9/2021:

Ammattina retkeilijä

Diplomi-insinööri Jouni Laakso seta tuli ammattiretkelijä lopullisesti 2000-luvun taitteessa, kun hän kirjoitti ensimmäiset lehtijuttunsa. Takana oli jo tuolloin lukuisia vaelluksia sekä eräopaskurssi Eerikkilässä.

Nyt takana on kilometreittäin lehtijuttuja, 18 kirjaa ja vielä enemmän peninkulmia maastossa. Viimeisin teos, *Vaellustarinoita – askeleita luontoon*, on eräänlainen välitilinpäätös tai vuosikymmenten summaus.

Jos Laaksosen tietokirjat eivät ole vielä tuttuja, tästäkin voi aloittaa. Leppoisasti etenevät tarinat taustoittavat monia lehtijuttuja ja kirjoja ja paljastavat, miten löytää uusia retkipaikkoja, ja miten laajalla kirjolla retkiä ja vaelluksia voi tehdä.

Samoja polkuja ei kannata välttämättä kulkea, sillä kuten tekijä muistuttaa, ei ole yhtä oikeaa tapaa tai varustetta. Mutta oppia voi aina.

Latu & Polku 3/2021, Panu Könönen:

Vuosien vaelluksia

Tietokirjailija ja toimittaja Jouni Laaksonen on kirjoittanut Latu&Polku-lehteen jo vuodesta 2000 alkaen – yli kaksi vuosikymmentä. Näköislehtiarkistosta löytyy hakusanalla Jouni Laaksonen peräti 230 mainintaa. Ensimmäinen juttu kertoi muuten vaatimattomasti kahden kuukauden vaelluksesta Haltille (L&P 1/2000).

”Retkeilytoimittamisen” lomassa on syntynyt myös lukuisia kirjoja, joista Laaksonen sai vuonna 2016 Suomen tietokirjailijat ry:n Tietokirjailijapalkinnon.

Laaksosen kirjat ovatkin tähän mennessä olleet erilaisia opas- tai tietokirjoja. Uutuuskirja *Vaellustarinoita* johdattelee lukijan viimein ”proosan” äärelle, kun mukaan on valittu parhaat vaellustarinat vuosien varrelta.

Annetaan Laaksosen sanoa se itse: ”Minulla oli tosi hauskaa, kun valikoin vuosikymmenien retkistäni kaikkein mieleenjääneimpiä. Valokuvia katsellessani ja vaelluksista kirjoittaessani sain elää mahtavia hetkiä uudelleen. Toivon, että lukijalla on edes puoliksi niin kivaa, silloin olen onnistunut!”

Kirjassa liikutaan pääosin Suomessa, mutta mukana on kertomuksia myös Arkangelista,

Saarenmaalta, Teneriffalta, Madeiralta, Grönlannista ja Pohjois-Norjasta. Latu&Polku-lehden sivuilta tutuiksi käyneet Laaksosen lapset ovat myös osassa tarinoita mukana.

Jos olet pitänyt Laaksosen jutuista tämän lehden sivuilla, pidät varmasti myös *Vaellustarinoista*.

Lukijapalautetta:

”Luin kirjan yhdeltä istumalta!”

”Kuuntelin kirjaasi *Vaellustarinoita - Askeleita luontoon*. Pidin kirjastasi todella paljon. Olen tarinoiden suuri ystävä. Kuvaillet tarinoissasi hienosti luontoa ja sen monimuotoisuutta, hetkiä ja retkiä sekä jaoit avoimesti ajatuksiasi. Tähän kirjaan on helppo palata uudelleen ja uudelleen.”

”Olen lukenut *Vaellustarinoita*, ja enää on jäljellä osa Huhtikuusta ja Toukokuu. Yritän olla ahmimatta ja nauttia niitä aina sellaisina sopivina retkiannoksina. Mutta ekalla lukukerralla tahtoo usein mennä ahnehtimiseksi. Tuota on kyllä sitten ensimmäisen luennan jälkeen kiva lukea myös sieltä täältä poimien, ja jos haluaa palata vielä johonkin aivan tiettyyn aiheeseen, se on varmaan helppo löytää, kun olet jäsennellyt tarinat niin hyvin – ja on vielä tuo paikkahakemisto.

Tuo kuukausien myötä kulkeva tarinointi oli kiva idea. Vuodenajat Suomessa ovat niin hurjan erilaisia, mutta tällä tavalla tarinat etenevät selkeästi, ja samalla lukija saa hyviä vinkkejä ja ajatuksia eri vuodenaikoina tehtävistä retkistä. Osaat kyllä harvinaisen mukavalla tavalla antaa noita ohjeita ja ideoita retkeilyyn, ne kutoutuvat retkitarinoihin niin luontevasti ja mitenkään tuputtamatta. Samoin ajatuksesi luonnonsuojelusta, ekologisesta elämäntavasta ja muusta maailman menosta kulkevat mukana kerronnassa sympaattisella tavalla. Voisin kuvitella, että kaikenlaista tärkeää ja hyödyllistä tarttuu lukijoiden mieliin ja muuttuu käytännön teoiksi.

Monipuolinen ja taitavasti kirjoitettu tarinakokoelma – päiväretkistä ja leppoisaasta perheretkeilystä Venäjän seikkailuihin; on erämaita ja aarniometsiä, melontaretkiä, Norjan Lofootteja ja Kanarian saaria... Vaan onhan sinulla takana jo pitkä ura ammattivaeltajana ja ammattikirjoittajana.”

”Olipa hienoa, että olet koonnut vaellustarinoitasi kirjaksi! Juuri tätä olin odottanut!

Eniten pidin kohdista joissa kerrot omasta vaellusfilosofiastasi mitään muuta filosofiaa dissaamatta. Kumisaapas- ja eräsuksireissut ovat minunkin mieleeni, minä tosin olen enemmän haaveilija ja sinä toteuttaja. Samoin pidän ajattelutavastasi asumisen ja retkeilyn suhteen yleensäkin vaikkeen itse samoin eläkään. Ylettömän kateellinen olen sille, miten hyvin olet saanut lapsesi mukaan retkille.”

”Luin kirjasi vastikään: inspiroivaa! Useita retkipaikkoja laitoin ylös. Etenkin tykkäsin kirjan alusta ja pitkän 50-v retken tarinasta.”

”Kuuntelin kirjasi *Suplasta* ja tykkäsin kovasti! Paljon paikkoja eri puolilta Suomea, kiinnostavaa.”

”Tykkäsin kovasti, olet sinä oivallinen sanankäyttjä. On siinä kaikenlaisia retkiä päivän marjaretkestä viiden viikon vaellukseen. On tärkeää, että seassa on muutakin kuin retkikuvauksia eli tietoa ja tunnelmia kohteen taustoista. Omat mielipiteet ovat tärkeitä myös, koska asiat eivät ole

yksiselitteisiä. Tässä mielessä luku "Vastarannankiiski" on oivallinen. Top ten -lista sivulta 125 alkaen on ihan nappi.

Henkilökohtaisuus tuo kertomukseen inhimillisyyttä. Yksi hyvä valinta on myös tuo viiden viikon vaelluksen kuvaus. Et kerro koko matkaa seikkaperäisesti, vaan otat sieltä merkittäviä tärppejä. Muuten viittaat sen verran, että lukija tietää, missä menit.

Kirja on vallan hyvä, ammattilaisen tekemä.”

”Olipa mukava lukea tuoreinta kirjaasi.

Kahlattuani aikanaan kaikki Kemppiset läpi, on hienoa lukea kokemuksistasi, joita olet saanut usein samoissa maastoissa kuin K:nkin - näkökulmat ovat tuoreita. Kirjan rikkaus on todella monenlaiset lähestymistavat – vaellukset yksin, kavereiden kanssa ja perheen kanssa. Tarinoista todella välittyy rakkaus harrastukseen!”
